

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fel évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Az ötéves mandátum.

Az 1848. IV-ik törvénycikk a képviselők mandátumát három évre szabja meg. Nem keresem azon okokat, amelyek a törvényhozók előtt akkor a 3 évre nézve döntők voltak, de úgy hiszem nem csalódom, ha az azelőtti uzust tartom erre nézve a legbefolyásosabb tényezőnek. A magyar nemzet alkotmánya s a magyar nép politikai érzülete hosszú időn keresztül ennek adott előnyt. De midőn ez hangsúlyozom, evvel kapcsolatban konstatálnom kell azt is, hogy 48 után a 3 éves mandátum célszerűségének vagy célszerűtlenségének, szóval a viszonyokhoz illőségének megismerése után, a közóhaj növekvő mértékben annak adott kifejezést, hogy e tekintetben változtatni való van. S most midőn Tisza Kálmán egy ide célzó javaslatot nyújtott be, avval mindenekelőtt a régóta hangzottatott szükségnek akart eleget tenni.

S ha ezáltal Tisza hatalmának örökkévalóságát akarja megalapítani — mindezt feltéve, de el nem fogadva — úgy ezáltal bizonyára a többség óhaját valószínű meg, azon többségét, mely évtizedek óta sürgeti a mandátum meghosszabbítását. Az ellenzék szereplése e kérdést illetőleg igazán nevétséges. Eddig mindig az 5 éves mandátum szükségét hangoztatta, most a politikai korrupció s érzéketlenség egyik eszközét látja benne.

Ezt azonban mellőzve, azt az egyet el nem vitathatják, hogy a miniszterelnök a tapasztalat által csak erősült s mindenünnen hallható közóhajnak s nem a saját passziójának kívánt eleget tenni, midőn az ismert javaslatot a ház asztalára letette.

Ami magát az 5 éves mandátumot illeti, nekem határozottan az a nézetem, hogy ezáltal elvi, lényegbeli változtatás nem történt s a reform utilitárius jellegű. Mert nem hiszem, hogy a 2 év különbség elvi változtatást idézne elő. Midőn a 48-iki törvények a mandátumot 3 évre terjedőnek határozták meg, az lehetett intenciójuk, hogy a képviselőház 3-3 évi munkálkodás után álljon a nemzet színe elé, hogy e munkálkodás felett döntsön s akaratával megegyezően, vagy ellenkezően nyilvánítsa a kormánynak, mint a népszuverenitás képviselőjének, törvényhozási s kormányzati irányelveit. Már pedig a tapasztalat bizonyítja azt, hogy a képviselőháznak a szó szoros értelmében vett munkálkodása nem tesz ki többet, mint egy esztendő. Kezdetben az alakulási nehézségek vesznek igen sok időt igénybe, az utolsó év meg körülbelül az új korteszkodásokra megy rá. Ezért ha elfogadható az az elv, hogy ezáltal lényegbeli módosítás nem áll be: úgy önként következik helyessége annak, hogy a képviselőház szakavatott s nagy műveket létesítő képessége összefüggésben áll a munkálkodási időtartam kellő meghosszabbításával s egy bizonyos pontig az. emezzel egyenes arányban áll.

S ha e kérdés megvitatásába bocsájtjukunk, úgy a harcnak okvetlen a fennebb érintettek köré kell csoportosulni, mert a többi ellenlétések, csak inkább erőtetett s kereset gáncsolódások. Az pl. hogy az 5 éves mandátum által egy kormány mindenhatóságának alapja vettetik meg, hogy ez idő alatt a kormány kezében az eszközök oly hatalmasak lesznek, hogy a nép érzülete egyrészt az elkedvetlenedés s elfásulás, másrészt hatalommá növekedő presszió folytán, kifejezést s szabad nyilvánítást egyáltalán nem nyerhet, oly okoskodás — pedig ez az ellenpárt, szerintök, egyik legerősebb érv — mely amily üres, épp oly könnyen ellenük is fordítható. Mert mi viszont azt tarthatnók, hogy hiszen a három év sokkal kevesebb idő arra, hogy egy kormány

impozáns s erős többsége az érvek s a tapasztalat erejével megtöressék; annak az ellenzéknek úgyszólván nincs a lehetőség megadva, hogy a hatalommal szemben — a mi szerintük oly sokat jelent — a saját nézeteit oly meggyőzően tudja a nép hitévé tenni, hogy az a kormányváltozás mellett döntsön. Mig 5 év alatt egy érvekkel küzdő s a modern parlamentarizmus eszmék szülte szükséges s a politikai élet minden frázisában kifejezett ellenzék, szervekedhetik s politikai irányelveinek tért hódítására időt, módot, alkalmat könnyebben nyerhet, mintha a rövid választási időközökben az eszmék tiszta harca helyett, az üres vádaskodással akarja a maga részére hódítani a tért.

Midőn Magyarországon a 48-as napok a parlamentáris rendszer megvalósítása által az ígét testté változtatták, mióta hazánk ezáltal a modern államkormányzat formájában valószínű meg célját s törekszik boldogulása felé: nem lehet attól eltekintünk, hogy az a maga tisztaságában csak akkor fog megvalósulhatni, ha a modern parlamentarizmus első s főkövetelménye, a tisztán s félreismerhetlenül kifejezett pártalakulás s képződés teljesen be van fejezve. A hol az alkotmány nem azon az alapon — igaz ugyan, hogy sajátos nemzeti s igazán alkotmányos alapon — fejlődött, ott a parlamentáris rendszer meghonosulása után a tiszta kifejlődésig azon kell lenni, hogy az eszközök, melyek arra vezetnek, lehetőleg felhasználtsanak.

Azt ugyan nem mondhatjuk, hogy a magyar parlamentben ezen rendszer lehető tökélyességéhez szükséges pártalakulások, megtörténtek. Pedig ezt okvetlenül a helyes munkálkodás egyik alapfeltételének kell tekintünk. De nem is lehetett eddig azt kívánnunk.

Mikor 1867-ben a kiegyezés megtörtént, valjon gondolhattott-e akkor valaki ezen, csak utóbb elsőrendű kérdéssé váló feladatra inkább, mint a magyar állam konszolidációjára? Bizonytal nem. Csak egy volt szükséges: erősíteni minden téren a magyar állameszmét. Az egyes gyorsan váltakozó miniszteriumok után a nemzeti misszió megbízottja, Tisza vette át a konszolidációnak munkáját; minő sikerrel végezi, azt én hivatva nem vagyok bírálni; a sikerek s eredmények tudatában önként felmerül a kérdés a parlamentarizmus alapfeltételét képező helyes pártalakulások megvalósítása tekintetében. S most, midőn az 5 éves mandátumot behozni célzó javaslat s a helyes pártalakulások között összefüggést lehet találni, azon kérdés merülhet fel, valjon alkalmasabb-e az 5 éves mandátum a 3 évesnél a cél elérésére, vagy sem. S erre a kérdésre, távol attól, hogy e tekintetben más tényezők működését nem tartanám szükségesnek, csak azt a választ adhatom, hogy igénytelen nézetem az, miszerint az 5 éves mandátum kétségkívül előmozdítója lehet a helyes, kifejezett pártalakulások megtörtetésének. S e tekintetben a javaslat mélyre ható következményei, az általa elérhető eredmények nem kicsinyelhetők. Ha tekintetbe vesszük, hogy ehhez fog okvetlen járulni a fennebb említett intenzívebb szakmunkálkodás, úgy még több okunk van bíralatunkat a kijelölt módon érvényesíteni.

A javaslat mellett szól már azon fontos körülmény is, hogy a nemzet anyagi erejének ez alkalmakkor szokott nem igen produktív megfeszítése, sokkal kevesebbszer fog megtörténni. S ha azt a tenger sok értéket látjuk improduktíve elfecséreltetni — hacsak ezt nem helyesljük — lehetetlen el nem fogadni az eszközöket, melyek orvoslást nyújthatnak.

Amit a szabadelvűség szempontjából e javaslat ellenzői mondanak, az úgyszólván értéktelenné válik, ha figyelembe akarjuk venni a többi parlamentáris országok e nemű törvényeit. S itt elég csak Angliára utalni, hol talán — azt mondhatnák — mások a viszonyok, de annyira még sem különbözök, hogy ne lehetne utánok azt elismerni, hogy a mandátum

arányos meghosszabbítása nem áll összefüggésben a parlamentáris követelményeinek megsértésével.

Amit a mandátum időtartamától követelni kell, az az hogy elég idő legyen a huzamosabb szakmunkálkodásra, a pártalakulások kiforrásának lehetőségére, elég idő legyen arra, hogy a nép teljesen tájékozva legyen a kormányzás irányelveiről s így a tapasztalat útján azok helyességéről vagy helytelenségéről; másrészt ne legyen oly hosszú, hogy ez idő alatt a nemzet politikai érzéke eltompulhasson s demoralizáltassék s hogy megfeleljen a parlamentáris követelményének, t. i. a nemzetnek rövidebb időközönként való politikai nézetnyilvánításának, döntésének s azon elvnek, hogy a népszuverenitás valódi kifejezését találja a működő kormányban.

Szerintem mindezek előmozdítására a kellek az előterjesztett törvényjavaslatban meg vannak.

Ami végül az ellenzék egyik szerintök igen erős, de bizony nagyon egyoldalú érvét a választási visszaéléseket, a korrupciót illeti, erre nézve — mint most jeleztem — szerény nézetem szerint csak az lehet a válasz, hogy biz ez roppant egyoldalúlag van felvetve.

Hogy választási visszaélések történnek, azt soha senki sem tagadta. De hogy azok csak a szabadelvű párt részéről történtek, azt meg egy kissé komoly gondolkodás után mindenki vizsgálja utasítani.

Ami ezek meggátlására vonatkozik az eszközöket illeti — én nyíltan bevallom — hogy csak egyet ismerek, de ez gyökeres; s ez a titkos szavazás.

Bővebb fejtegetését t. szerk. ur engedelmével majd máskorra hagyom, most csak azt az egyet jegyzem meg, hogy vagy nem érett a magyar nép arra, hogy politikai nézetét igazán, menten minden befolyástól nyilvánítsa, vagy pedig igen, az az képes politikai jogainak gyakorlására, tetteinek teljes tudatára érett. Ha áll az első, úgy csakugyan a titkos szavazás üdvös nem lehet. De mivel ez nem áll, hanem áll a második: a gyökeres reform, más nem lehet, mint a titkos szavazás.

S ha a viszonyok s tényezők ez eszmét teljesen meg fogják érlelni, bizton hisszük, hogy fáradhatlan s munkás kormányunk e tekintetben is élni fog kezdeményezési jogaival.

Baloghy Ernő.

A Bács-Bodrogh megye községi- és körjegyző-egyletének gyűlése.
(F. évi december hó 3-án.)

Elnök Millasevits Antal a gyűlést 9¹/₄ órákor megnyitván, a napirend tárgyalására hívta fel a gyűlést.

A gyűlés tárgyai:

1. Elnöki jelentés az egylet működéséről és vagyoni állásáról. Világításba helyezvén az egylet szép hivatását s e tekintetben az eredményeket, az anyagi viszonyokra vonatkozólag utal a hátralékos tagdíjakra. Tudomásul vétetett.

2. Millasevits Antal, Eimann Károly és Radimetzky Ferenc egyleti küldöttek jelentése a magyarországi községi és körjegyzők központi egyletének 1885. évi szeptember hó 13-án Budapesten tartott rendes évi közgyűlésének lefolyásáról. Kiküldöttek részletes jelentést tesznek a gyűlés lefolyásáról s különösen kiemelik az ott is hangsúlyozott óhaját, hogy minden megyében alakuljanak jegyzői egyletek s ezek képviseltesk magukat a központi egyletben. A belügyminiszternek legutóbb kibocsátott rendelete a jegyzői szigorlatokról, csak újabb elismerése ez állás fontosságának, helyeslésüknek adnak kifejezést a jegyzői szigorlatoknál az egyesület állandó képviseltesét illetőleg. Az ügyvédeknek a jegyzők ellen irányuló mozgalmával szemben a teljes határozottságot, erélyt, munkásságot s a testületi közszellem minél erősebb kifejtését hangsúlyozták. A jelentés tudomásul vétetett.

3. Karl Bálint egyleti pénztárnok által 1884. évre szerkesztett egyleti számadás átvizsgálása és a felmentvény kiadása. Minden tétel indokolva lévén, a felmentvény megadása indítványoztatik azon esetre, ha pénztáros a csödbe került cservenkai takarékpénztárban elhelyezett tőkét utódjának átadja. E tekintetben felolvastatik Karl Bálint egy megnyugtató levele.

4. Az 1886. évi költségelirányzat megállapítása. Bevétel: 300 frt tagdíjhátralék; 300 frt tagdíjak; 15 frt tőkeamat; összesen: 615 frt. Kiadás: Évkönyvre 149 frt; képv. uti költsége 150 frt; nyomtatványokra 50 frt; postai kiadás 30 frt; előre nem látható kiadás 30 frt; összesen: 409 frt. Felesleg 206 frt. Elfogadtatt.

5. A magyar országi községi és körjegyzők központi egyletének folyó évi szept. hó 13-án Budapesten tartott rendes évi közgyűléséből az ügyrend 4. §-a értelmében a megyei jegyzői egyletek megvitatása és elbírálása alá utalt következő indítványok tárgyalása. I. Tolna megyei jegyzői egylet részéről:

a) a dologkezülék számára megyénként építendő dologházak létesítése tárgyában. A fentjelzett indítványt, illetőleg a választmány csak helyeslőleg nyilatkozhatik s ezáltal sok immorális tett megakadályozhatóságát véli elérhetőnek s a sok botránnyal helyett, a szorgos munka által, az erkölcsi eredményt is tekintetbe kívánja vétetni. Kívánja, hogy megyei központosítással létesíthessék ily dologházakat.

II. Somogy megyei jegyzői egylet részéről:

a) a marha és lovételek átíratásáért járó díjak felemelése tárgyában. Az ezért járó díj oly minimumra van leszállítva, hogy az sem a sok fáradsággal járó jegyzői munkát nem jutalmazza kellőleg, sem a közönség s a köztergalom igényeinek a gyorsaság s pontosság tekintetében meg nem felelhet. 10 kr. árfelemelést indítványoz. Elfogadtatik.

III. Gömör-kishont megyei jegyzői egylet részéről.

a) az országos központi jegyzői egylet közgyűléséhez beadandó mindenemű indítványoknak a megyei jegyzői egyletekhez leendő kiadása iránt.

A választmány a javaslatot elfogadásra sem ajánlja s azt tartja, hogy a központi kormány a legkompetensebb annak megítélésére, hogy mely ügyek igénylik azt, hogy a vidéki egyletekben is tárgyaltsanak. Elfogadtatik a választmány javaslata.

b) a község jegyzői hatáskört érintő nyomtatványok jegyzéke és mintáinak a központi jegyzői egyletnek leendő feltejesztése tárgyában.

Ezzel kapcsolatban a szivaci derék jegyző, Zsupánszky Lyubomir bemutatja az általa készített tervszerű átnevezést s kimutatást a jegyzői teendőket s hatáskört érintő összes rendelkezésre nézve. Teljes tudomásul vétetvén e munkás tevékenység, a dolgozat átvizsgálásával Radimetzky F. elnöke alatt Eiman K., Preszly J., Zsupánszky Ly. tagokból álló küldöttség biztatja meg. Elhatározza továbbá a gyűlés, hogy e mű ügy az országban létező többi jegyzői egyleteknek, mint a központi egyesületnek megküldessék.

Mihályi Jánosnak ezekre két megjegyzése van. Az egyik Radimetzky F. e bizottságban való elnökségét kívánja a gyűlés által elfogadhatni, a másik a kimutatás kinyomtatására s ennek az egyes községek részére leendő elküldésére vonatkozik.

Dosztig József az árát a munkának is meg kívánja szabni.

Bosnyák J. aggodalmát fejezi ki az esetleg magas nyomtatási árak iránt, holott az egyletnek csak 374 forintja van.

Eiman K. kijelenti, hogy nem minden kimutatás nyomtatandó ki.

Rédei L. nem tartaná helyesnek ez esetben az egyesület szűkkeblűségét.

Bosnyák J. kijelenti, hogy tévedésben volt a tárgyalalmaz iránt.

Mihályi J. a végszó jogával, kifejezi azt a reményét, hogy a kimutatás a lehető legolcsóbban fog nyomtatni.

A gyűlés ily értelemben határozott.

6. Az országos központi jegyzői-egylet folyó évi közgyűlésének XI. számú határozatához képest az erdélyi részi magyar közművelődési és a felsőmagyarországi magyarosító egyletekbe leendő belépés és általában ezen hazafias mozgalom hathatós támogatása iránti intézkedés.

Felolvastatik az az indítvány, hogy az egylet az erdélyi közművelődési egyletnek s a felsőmagyarországi közművelődési egyletnek 5 éven keresztül fizetendő 100—100 frttal lépjen az örökös tagok sorába.

A választmány ezzel szemben egyszer s mindenkorra 20—20 frt adományozását indítványozza.

Berez K. határozottan kevések tartja ez összeget s indítványoz egyszer s mindenkorra 100—100 forintot.

Bosnyák J. ez ellen azt jegyzi meg, hogy Bácska geográfiai helyzete hozzánk sokkal közelebb eső célpartolását teszi az egylet kötelességévé.

Rédei L. érti előtte szülő célzását s ellenkező nézetben van, szívesen hajolva meg az országosan elsőrendűek deklarált cél előtt.

Bosnyák J. szavait rektifikálja.

Hosszabb vita után Radimetzky F. azt indítványozza, hogy egy év letorgása alatt fizessen az egylet 100—100 frtot.

Ezek ellenében a gyűlés a választmány javaslatát fogadta el.

7. A felszaporodott egyleti tagdíjhátralékok érelves behajtása és a behajthatlanok leiratása.

Erre nézve a lépések az alispánnál meg lesznek téve, ajánlja még a választmány a tagdíjak beszedhetőségének könnyebbé válásáért jársonkint e célra bizottmányi tagokat alkalmazni. Elfogadtatik.

8. Az egyleti elnöknek az alapszabályok 13. §-a értelmében netán benyújtandó indítványok tárgyalása.

Hajdú Károly uszantavéri jegyző indítványa a kataszteri nyilvántartásra vonatkozik s e tekintetben indítványozza, hogy e célra a községekben egy-egy szakavatott egyén alkalmaztassék. Az indítvány e gyűlésre elkészvén, most nem tárgyalhatott.

9. Milassevits Antal egyleti elnök lemondása és az egylettől való elbucuzása.

Ha egészséges volna — ugymond az elnök — tovább is szívesen viselné e testi s lelki erőt egyaránt igénylő díszes hivatal. Hivatkozva aggkorára s nyugdíjaztatására s az alapszabályok erre vonatkozó pontjára, kéri lemondásának elfogadását. Köszöni kartársainak bizalmát, továbbra is kikerve ezt.

Mihályi János mindezt sajnosan veszi tudomásul, mert oly egyént veszít benne az egylet, ki éveken át nagy buzgósággal töltte be hivatalát. Kéri a gyűlést az elnök iránti tiszteletüket s elismerésüket jegyzőkönyvbe vétetni. (Eljenzés.)

Radimetzky F. szintén mély sajnálattal veszi ezt tudomásul s indítványozza, hogy volt elnökük tiszt. elnöknek kiáltassék ki. (Eljenzés elfogadtatik.)

10. Az egyleti elnöknek az alapszabályok 11. §-a értelmében leendő megválasztása. Megválasztattak egyhangulag: elnökké Radimetzky Ferenc, főjegyzővé Zsupánszky Lyubomir, másodjegyzővé Deák Andor. Megválasztottak megköszönvén a bizalmat, a gyűlés ki levén merítve, a napirend véget ért.

Hírek.

A magyar vöröskereszt-egylet az országban levő összes fiók-egyesületekhez felhívást intézett, melyben felséri őket, hogy a szerb sebesültek javára a gyűjtést haladéktalanul kezdjék meg.

Gyermek-szinielodás. A szegény gyermekek karácsonyja javára december 6-án (vasárnap) esti 5 órakor a megyei palota nagytermében énekek és szavalással egybekötött gyermek-szinielodás műsorozata:

1. „Nász kardal” Erkel Ferentől. Éneklék Jauch Ferenc ur tanítványai.

2. „Az árvizi hajós” Vörösmarty Mihálytól. Szavalja Sándor Erzsike.

3. Magyar népdalok. Éneklék Falcione Blanka.

4. Jelenet Tompa Mihály „Virágregéből”. Személyesítik: Koczár Adrienne (virágtündér); Karácson Izidora és Dobák Fatime (mecs-virágok); Vértesi Stefánia és Ilka (pipacs és róza); Fernbach Rózsi és Zsuzsika (róza és nefejejs); Karvázy Zsófia (gyöngyvirág). „A mecs-virág” c. költemény szavalja: Karácson Sarolta. „Az ibolya álma” c. költemény részletét szavalja: Dobák Berta.

5. „Viharban” Dürnertől. Éneklék Jauch Ferenc ur énekkara.

6. „Egy szegény leány története.” Színmű 3 felvonásban. Személyek: özv. báró Szirtfokyné (Sándor Erzsike); Dianna, leánya (Buday Erzsike); Ilona, fogadott leánya (Wolf Ida); Nathalie, nevelőnő (Fernbach Angéla); Elize, komorna (Jerkovics Zsófia); Erzsike, kertészeleány (Schneiderbauer Elza); Zella, Plavia, Netti, Jolán, varrőleányok (Fernbach Angéla, Dobák Berta, Vértesi Margit és Jerkovics Zsófia). A második és harmadik felvonás közben Fischl Leonora és Thim Antalka zongorán előadják Thalberg „Turbillonját.”

7. Magyar népdalok. Éneklék Jauch Ferenc ur tanítványai.

Bélti díj: 50 kr. Belépőjegyek Falcione Gusztáv úr kereskedésében és az előadás délutánján a pénztárnál válthatók. Felülírtetések a jótékonycél iránti tekintetből köszönettel fogadtatnak.

Adományok a szegény gyermekek felruházására rendezendő karácsony-ünnepélyre: Spitzer Róza 2 frt, Szemző Istváné 5 frt, Kósa Jánosné 5 frt, Molnár Anna 1 frt, Falcione Nándor 5 frt. Összesen 18 frt. Schlieszer testvérek 2 drb téli fejkendő, Husveth Mária 15 $\frac{1}{2}$ méter kelme és 10 drb zsebkendő. Az egyleti tagok és a nagyrédmű közönség tisztelettel kérik, hogy a nemes emberbaráti jótékonycélra szánt adományait az egyleti elnökhöz Esztergamy Borbála öngyűlöletéhez előbb elküldeni kegyeskedjenek. Már eddig 70-nél több iskolás szegény gyermeket vittünk fel ruházására és ennek költségei folytán ismételve kérve kérjük a szíves támogatást. Dr. Margalits Ede, egyleti titkár.

A „Zombori korcsolyázó egylet” nov. hó 26-iki rendes közgyűlésén a tisztújítás is megjettvén, elnöknek: ömeltósága Sándor Béla főispán ur, alelnöknek: dr. Rátai József, pénztárnokul: Koczár Zsigmond, titkárul: Staudacher József, jegyzőgárgatóul: Gözér Vida, választmányi tagokul: Ambrózyovits Gyula, Blumenthal János, Csicsáki Mihály, Halm Ervin, Pribil Ernő, Szauerborn Károly, Vértesi Károly és ifj. Vojnits István. — tiszteletbeli női választmányi tagokul pedig: Babios Adél, Bruck Elvira, Fernbach Angéla, Gallé Gizella, Gyorgyoványky Etelka, Heindlhofer Etelka, Konyovits Leposzlava, Milassevits Margit, Mihajlovits Alexandra, Sándor Erzsike, Schaffner Angéla és Tessényi Vilma urhölgyek lelkes éljenzések között megválasztattak. A társulat pénztári állapota a legkedvezőbb, a mennyiben 1077 frt 88 kr. értékű vagyonnal rendelkezik, melyből 263 frt 58 kr. a pénztárban, 700 frt a zombori takarékpénztárban és 174 frt 30 kr. pedig egy Tisza-szabályozási sorsjegyben van elhelyezve. A társulat a korcsolyatérzen ez évben egy díszes korcsolya-csarnok felállítását is elhatározta, melyre ez alkalommal 800 frtot szavazott meg. Az egyletnek 74 működő és 179 pártfogó, tehát összesen 253 tagja van.

A Bács-Bodrogh megyei történelmi társulat tagjai közül a tagdíjat megfizették 1884-ik évre: Koch József, Mártonfi Károly, Latinovits Gyula, Oltványi György, Balogh György, dr. Spitzer Mór, Barthal József, Schmausz Endre, dr. Schuller Simon, Mihályi János, dr. Fleischer Simon, dr. Wilhelm Adolf, Kovalszky Lajos, Steltzer Teréz, Körösy János, Fridrik Tamás, Kovácsy Alajos, Vojnits Jakab, Birkás Gyula, Tipka Antal, Székely Simon, Geiger Mór, Tones Gusztáv, Haverda Mátyás, Vojnits Dániel, Szemző Mátyás, Kiskéri tanítóegylet, dr. Hipp Antal, Karl Bálint, Rónay István, Eigl József, Krappenheim József, Dalmay József, dr. Holländer Adolf, Sándor Béla, Mallin Károly, Horváth Imre, Szilágyi Mór, Bende Imre, Horváth József, Szabadkai nemzeti kaszinó, Karácson Gyula, Grosschmidt Gábor, Boromisza János, Dömötör Pál, Kármán József, Schneberger József, Válics János, Rohonyi Gyula, Popper Mór, Rác Vilmos 3—3 frtot. Fizetett 51 tag, hátralékban van 170 tag. Az 1885-ik évi tagdíjat megfizették: Koch József, Oltványi György, Vojnits Jakab, Rónay István, Krappenheim József, Karácson Gyula, dr. Fleischer Simon, Kármán József, Sándor Béla, Kovácsy Alajos, Mihályi János, Bende Imre, Webel János, dr. Spitzer Mór, Schmausz Endre, Schneberger János, dr. Schuller Simon, Rác Vilmos 3—3

frtot. Fizetett 18 tag, hátralékban van 203 tag. Az 1886-ik évre előre fizettek: Oltványi György, Vojnits Jakab, Rác Vilmos 3—3 frtot.

A történelmi társulat tagjai tisztelettel kértnek, hogy hátralékos tagdíjikat postai utalvánnyal mielőbb dr. Schuller Simon (Zombor) egyleti pénztárnokhoz beküldeni sziveskedjenek, mert az Évkönyv költségei ezt sürögösen megkövetelik. A kik mint munkos tagok az alapszabályokban biztosított tagdíjmentességet igénybe óhajtják venni, kéretnek, hogy eziránt dr. Margalits Ede egyleti titkárt értesíteni sziveskedjenek.

A selyemtenyészés megyénkben már réggibb idő óta számos családnak képezi hasznos hajtó foglalkozását. Ezen iparág emelése érdekében Bezerédy kormánybiztos a miniszteriumhoz emlékiratot nyújtott be, melyben különösen az országos selyemtenyészési felügyelőségnek az újjászervezés, azaz 1880 óta kifejtett pénz- és vagyonkezelésével foglalkozik. Az emlékirat szerint a magyarországi selyemtenyészés és selyemipar az utóbbi 5 év alatt óriási haladást tett, amennyiben az újjászervezés óta a termelés évenként 2500 kilogramm gubóból 171,321 kilogrammra emelkedett. A felügyelőség működésére vonatkozó pénzügyi adatok kiderítik, hogy az iparág 1884-ben nemcsak saját jövedelméből fűdözte összes költségeit, s így az államkincstár semmivel sem terhelte meg, hanem ezenfelül még 29,103 frt 12 kr. tiszta nyereségre is tett szert. — A lefolyt öt év alatt az összes üzleti és hivatalos kiadásokra az államkincstárból 623,845 frt és 20 $\frac{1}{2}$ kr. vétetett igénybe. Ugyanez idő alatt azonban a kincstárnak a termelvények eladásából visszafizettetett készpénzben 444,893 frt és 06 kr., vagyonértékben pedig 174,620 frt és 4 kr., a mi összesen 619,513 frt és 10 kr tesz ki. Az államkincstár tehát ez iparág érdekében 5 év alatt csak 4332 frt 10 $\frac{1}{2}$ krt áldozott. Az 1885. évi pénzügykezelésről biztos adatok még nincsenek, annyi azonban megemlíthető, hogy a múlt évről 156,015 frt pénzügyi fűdözött van. — Mind ennek dacára, mint az emlékirat mondja, a selyemtenyészés és selyemipar céljaira előirányzott összegek csak azon esetben szállíthatók le, ha a selyemtenyészést, vagyis a nyersanyag előállítását akarjuk korlátozni. Az emlékirat végül hangsúlyozza, hogy ha a piaci viszonyok javulnak, a befektetésre fordított összegek visszatérítése a fenti számok szerint minden vérmes remény nélkül várható.

Árverés. C. Schaffer 8729 frt b. ingós. dec. 14. Topolya.

Pályázat. Bács-Bodrogh megye kezelése alatt álló Kovács József-féle ösztöndíj alapján az alapító levél értelmében egy, nemes származású ifjak részére fentartott és évi 160 frttal egybekötött ösztöndíj-állomás még a folyó 1885-6-ik iskolai év kezdetén üresedésbe jövén, felhivatnak mindazon megyebeli származású római katolikus hitvallású, szegényebb sorsú, nyilvános és országosan érvényes bizonyítványok kiadására jogosult tanintézetek tanulói, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy ez iránti folyamodványukat az alapító levél értelmében, az illető tankerületi kir. főigazgatóságok, iskolai főhatóságai vagy az egyetemi tanács útján folyó évi december 31-ik napjáig alulírottához nyújtsák be. A pályázók folyamodványaikban, a tanulmányaikban való jó előmenetelt — a lefolyt tanév mindkét feléről, rendes iskolai bizonyítványokkal — a most folyó tanévben előhaladást és erkölcsi jó magaviseletet, szorgalmat, elméleti tehetséget az illető tanár-testület bizonyítványával igazolni, azonfelül pedig származásukat, szüleik állását, családi létszámukat és vagyonit állapotukat okmányilag kimutatni kötelesek. Kelt Zomborban, 1885. évi november hó 16-án. Schmausz Endre, alispán.

A m. kir. belügyminiszterium elrendelte, hogy a köz- és magánkórházakban, valamint a nyilvános gyógyintézetekben jelentkező s magukat szegedi illetőségűnek bevalló betegek arra nézve is kikérdeztesse: a város mely részében születtek és hol kereszteltettek? miután a városnak négy plébániája van s ezen kívül a város külterületének lakói gyermekeiket nem ritkán a szomszédos Kistelek és Horgos községekben kereszteltetik és ennélfogva az illetőségi kipuhatolása, illetőleg megállapítása körül eszközözendő eljárás, a kórházi iratokban foglalt egyszerű adat elégtelensége miatt, nagy nehézségekbe ütközik, sőt sok esetben egészen meg-hiusul.

Magyar kir. honvédelmi miniszter. Ismételt fordultak elő panaszkok, hogy a községi elöljárók és elöljárósági közegek a rokkantsági nyugdíjban vagy egyéb pótdíjban részesített avagy a rokkantak házának ellátási állományába felvett katonák nyugszold illetékéből — az ezekről szóló nyugtatványok láttamozásáért, avagy az életben létét és a tartózkodási helyet előtűntető igazolásért — közbenjárás és fűdözési díj fejében az illető katonáktól bizonyos összegeket követeltek, sőt azt egyszerűen a jogosultnak nyugdíj illetményéből levonták. — Miután a fentebb említett katonák által kiállítandó nyugtatványokra a községi elöljáróságok (bírák, körjegyzők, rendezett tanácsú városokba a polgármesterek, rendőrségi közegek stb.) és lelkészek által rávezetendő igazolás, nemcsak az illető katonai egyén, hanem az államkincstár érdekében is történik, az elöljárósági közegek és lelkészek által az illető katonák nyugtatványaira vezetendő igazolások díjmentesek lévén, azok eszközzéseért munka- és fűdözési-díj fejében bármily csekély összeget sem szabad követelni. — Felhívom ennélfogva a címet, hogy hatósága területén az ily igazolásokra hivatott hatósági közegeket s nevezetesen a községi elöljárókat ezen rendeletben jelzett tilalom felől értesítvén, egyttal azt is adja tudokra, hogy azok, a kik a fentebb említett címen az illető katonai egyénektől bármily csekély összeget követelnek, avagy elfogadnak, e cselekményük ugyanazon következményekkel fog sújtanni, a melyeket a hivatalos hatalommal való visszaélés és zsarolás büntette von maga után. Budapest, 1885. évi október hó 17-én. A miniszter helyett: Gromon Dezső s. k., államtitkár.

Árverés lesz 1885. évi december hó 9-én Hajduska Manó 9912 frtra becsült ingóságai felett Topolyán.

„Az ötöves mandátum ellen” címen Pártos Béla, budapesti ügyvéd, földink, érdekes és terjedelmes röpiratot adott ki, melyben összegezi ezen törvényjavaslat mellett pro és kontra felhozható érveket.

Betegpótlói tanfolyam.

A vörös-kereszt egyesület kórházában 1886. évi január 1-én új betegpótlói tanfolyamot nyit; az üresedésben levő 12 helyre pályázhat minden kifogástalan erkölcsű nő 20-40 élet év között, ha kellő minősítéssel bír és ezen minősítését az egyesület igazgatósága előtt igazolni képes. A pályamódványhoz csatolandók: a.) keresztlevél illetőleg anyakönyvi kivonat; b.) ha az illető kiskorú vagy férjzett, beleegyezése a férjnek, szülőnek vagy gyámnak; c.) erkölcsi bizonyítvány; d.) hiteles bizonyítvány arról, hogy magyarul vagy németül beszélni, írni, olvasni tud; e.) hatósági bizonyítvány a folyamodó családi viszonyairól és foglalkozásáról; f.) egészségi és himlőoltási bizonyítvány. A folyamodványok akár közvetlen, akár a főkegyelet útján 1885. évi december 24-ig az egyesület igazgatóságához. (Budapest, II. Lánchíd utca 1 szám) intézendők.

A mult vasárnap az orgona-utca sarkán este 7 és 8 óra között több paraszt legény megtámadott egy közös hadseregbeli katonát s azt egy bunkós bottal úgy főbe vágta, hogy azonnal eszméletlenül összeesett.

Beküldetett. Becses lapját olvasván, sajnos kell kijelentem, hogy nem csak az adai iskolák állapotát oly elhanyagolt, hanem a Tisza mellett levő legvagyonosabb községek egyikének, Ó-Becsenek iskoláit is. — Mig Adán a legnépesebb tanterem csak 116 növendéket számlál, addig van Ó-Becsen 3 olyan tanterem is, mely számban az adait fölülmúlja. Bár a legtöbb tanteremben fölözve van a törvényes szám, de két tanterem különösen túltömött; az egyik 130-on, a másik 170-en (mi kétszeres a törvényes számba számot) fölül számítva nevédekét. — Elképzelhetni azt a szorosságot — nem lévén elegendő pad — a mi e tanteremekben honol. — Nagyon helyén volna még egy tanteremnek fölállítás, dacára annak, hogy már ez évben nyílt egy tanterem. Igazán, különös és meg nem fogható, hogy miért éppen a legvagyonosabb községek szenvednek hiányt az iskolákból? Egy tanügy barát. (Hát azért, mert az sehonnan se következik, hogy a kinek legtöbb lánca földje van, meg aki legnagyobb kiáltású ember a piacon, az egyszersmind érdekel és érdekkel is bír a közoktatás iránt. Már pedig a községek pénzével, mint képviselő, azok a lelkeskedő kincsek rendelkeznek; és azok nem érezhetik olyasminnek — a tanultságnak — hiányát, mi nélkül ők jól éreik magukat.)

Folyó hó 2-án Zombor szab. kir. város rendkívüli közgyűlést tartott. Bevezetőleg elnöklő főispán ur tudomására adja a közgyűlésnek, hogy a miniszterelnök úrnál, tíz éves országkormányzói jubileuma alkalmából, Zombor sz. kir. városnak hazafias és az igazi érdem iránt még ellenezetek esetén is lojális közönsége nevében és képviselőiben, a polgármester ural egyetemben ildomosnak találta tisztelegni és a közönség szerencsekívánatait tolmácsolni. A közgyűlés ezt lelkes éljenzéssel egyhangú helyeslés mellett öröndetes tudomásul vette. A közgyűlés első tárgyát az építendő vágóhidra vonatkozó versenypályázat eredménye képezte. A közgyűlés az erre kiküldött bizottsággal egyértelműleg legsikerültebb tervrajznak a „kettős vörös körben ökörfejjel” jelölt pályaműt találta. A tervrajz szerzője Balázs Ernő zombori illetőségű budapesti jeles műépítész. A közgyűlés neki a kitűzött 300 frt jutalmat kiutalványoztatni rendelte. A városi tanács utasított, hogy a felépítendő vágóhidhoz szükséges 30,000 frtnyi kölcsönt vegyen fel. A városi pénzügyi és számvitelről szóló szabályzat felülvizsgálatára a polgármester elnöklelte alatt egy bizottság küldetett ki. A kért előlegek megadattak.

A titeli járás községi tanító köre f. é. november hó 28-án, Titelen tartotta évi második rendes közgyűlést, melyre a tagok majdnem kivétel nélkül jelentek meg. A gyűlés tárgyait ezáltal is egyes fontosabb pedagógiai szaktételeknek előre kijelölt egyének által történt előadása és azok nyilvános megbeszélése, valamint a titeli körnek a szabályaitól történt elkülönítése folytán szükségessé vált tisztí pótválasztás képezte. Minthogy az alapszabályok értelmében a tisztí kar három évi időtartamra választatik meg és az alelnök (Milovánovits Kuzmán, kovili tanító), a pénztárnok (Markovits Illés, mosorini tanító), és a szerb jegyzőkönyv, vezetésére megválasztott jegyző (Lázits Bozsidar kátyi tanító) cíclusa le nem telt, csak az elnöki és a magyar jegyzőkönyv vezetéséhez szükséges jegyzői választás ejtetett meg. Így megválasztattak elnöknek: Knyaskó Lajos áll. polg. isk. igazgató, jegyzőnek: Karl József titeli áll. isk. tanító.

A zombori önkéntes tűzoltó egyesület elhatározta, hogy az egyesület azon tagjait, kik 10 év óta vannak az egyesület kötelékében: bronc éremmel fogja kitüntetni. Az érmek átadása dec. 8-án d. e. 10 órakor megy végbe. Este pedig társas-vacsora lesz.

A képviselőház pénzügyi bizottsága november hó 30-án tartott ülését a zombori gymnasium építésére utolsó részletül előirányzott 30,000 frtból 15,000 frtot törölt.

A m. kir. tábla büntető tanácsa egy felmerült eset alkalmával kimondta, hogy a törvényszék, ügyészi indítvány nélkül, meg nem szüntethet bűnügyet.

Apatinban a piac-téren fenálló vas-, fűszer- és rövidáru-üzletet, Thész és Ermel helybeli elismert szolid és tevékeny kereskedők, Friedl Páltól megvették és ezen üzletet mint második boltjukat december 1-től tovább vezetik.

Azon kérdésben, hogy az idegen megyében jegyzői vizsgát tett s ugyanazon megyében jegyzőségi hivatalt viselt egyén, egy másik törvényhatóság területén községi jegyzői állásra kijelölhető-e, a belügyminiszter, hová közelebb ez érdemben intéztett folyamodás, kijelentette, hogy a kérelem érdemében azon törvényhatóság illetékes határozni, melynek területére az illető pályázni kíván.

Rendőri hírek.

Radics Ráda mosorini lakos kárára 2 drb fehér szőrű jegy és bélyeg nélküli ökröt, melynek értéke 200 frt, ismeretlen tettesek elloptak.

Parosány Ráda kátyi lakostól egy pej paripa lo ismeretlen bélyegű mindkét szemére vak, értéke 15 frt járlat hiányában bitangságba vétetett.

Decker Antal gajdobrai lakostól ellopott lovak megkerültek.

Balla János, lopás és súlyos testi sértéssel vádolt egyén a végtárgyalást megelőzőleg ismeretlen helyre távozván, nyomozandó és elfogatása esetére a legközelebbi kir. ügyészhez kísérendő. Illetőségi helye B. Madaras. 34 éves, róm. kath. nős, nagysága magas, testalkata közép, arca hosszás, arcszíne egészséges, haja barna, homloka magas, szemöldöke gesztes, szeme sárga, orra, szája rendes, bajusza gesztes, fogaiból 3 előfog hiányzik, álla rendes.

Lodik Dávid adai lakos kárára m. hó 14-én 6 drb. malacot 50 frt értékben ismeretlen tettes elloptott.

Burkovits Lakatos Nándor szabó, 22 éves, róm. kath. nőtlen, szabadkai illetőségű, eltoloncoltatott a fővárosból.

A zentai szállások között egy fél éves, kos bárány, jobb füle hasított, rövid fehér szőrű, gazdátlanul találtatott, esetleges árverése dec. 11-én.

Ózv. Keresztes Józsefné szül. Topolovits Mária, Ludvigsthal-Péteváradi születésű, férje után Feketehegy Bács-Bodrogh megyei illetőségű, 52 éves, róm. kath. vallású, özvegy, dada, a fővárosi bejelentési hivatalból 7677/85. sz. a. nyert eselédigazolványát elvesztette.

Balla János lopás büntetével vádolt és szökésben lévő egyén az alábbi személyleírás alapján nyomozandó, és elfogatás esetére a legközelebbi kir. ügyészhez kísérendő. Illetőségi helye Madaras (Bács megye) 34 éves, r. kath. nagysága magas, testalkata közép, arca hosszás, arcszíne egészséges, haja barna, homloka magas, szemöldöke gesztenyebarna, szeme sárga, orra és szája rendes, bajusza gesztenyebarna, szakálla nincs, álla rendes. Különös ismertető jele: három előfoga hiányzik.

Gruits Maxim cigány lókupec ó-sóvíi illetőségű, legutóbbi lakhelye A. Kovily volt, nős, 45-48 éves, gör. kel. vallású. Nagysága közép, arca sovány barnás, haja fekete nagy, orra rendes, fogai épek, bajusza barnás nagy, szakállá kicsiny pofa szakál, ruházata telen: egy rossz bőr-ködmén, gatyá, bocskor és kalapból áll és fia: Gruits Péter cigány lókupec ó-sóvíi illetőségű, 20 éves, gör. kel. vallású, nős, nagysága kisebb-közép, arca barnás ripacos, haja barnás, orra rendes, fogai épek, ismertető jele: arcban ripacos, ruházata szerb pőr viseletű. Több rendbeli lopás miatt vádolt s szökésben lévő egyének nyomozandók s elfogatásuk esetén a legközelebbi kir. ügyészhez kísérendők.

Fleischmann Fülöp mélykúti lakostól mult hó 15-én virradóra ismeretlen tettesek lakházának kiadásával a következő tárgyakat lopták el u. m. 1 drb fehér stikkelt gyermek vánkust, 1 drb fehér paplant piros szalaggal, egy fehér cibás dunyhát, 1 drb fehér vászon lepedőt, 1 drb vörös csikos derekalyt, 1 drb fekete vörös szőnyeg fekete rojtjal, 1 véka diót zsákkal, 1 drb 10 frtos és 2 drb 5 frtos bankjegyet, egy arany medalliont 3 gyémánt kövel, egy gyémánt köves arany gyűrűt, egy arany kigyó gyűrűt, egy hajból fonott karperecet arany kövel és egy sor korál gyöngyöt arany csattal.

Molnár Gábor Péter zentai lakos szállásáról f. évi nov. 18-án egy fekete szőrű, rugott csikó elszaladt.

Strausz Vilmos napszamos, 15 éves, izr., ó-becsei illetőségű eltoloncoltatott a fővárosból.

Bozdán község gulyájához t. évi nov. 20-án egy jól kifejlesztett idei, korai, fehér, nyakán és oldalán kékes színű üsző borjú tévelyedett.

Ripp Miklós gákovai lakos egy 14 markos, világos pej, 3 éves, hókás, hátul jobb Ng. bélyeggel ellátott kancáról szóló löveletét elvesztette.

Hanianaov Jósó sándori lakostól, mult hó 20-án következő tárgyak loptattak el: 6 vánkus, 1 duna, 1 derekaly, 1 lepedő és 1 függöny.

Zomborban egy 15 éves, 14 és fél markos, pej, kanca, hátsó lábai kesék, csillagos, szársaorru, bal szemére vak, hát. jobb. H és egy kereszt rosszul látható bélyegű, egy 8 éves, 13 és fél markos, pejkanca, csillagos homloka végig hóka, egy 12 éves, 13 markos, világos pej. herélt, csillagos, első bal és hátsó két lába kese, jobbján ismeretlen bélyegű, egy 10 éves, 12 és fél markos, egérszörű kanca, fülei jegysek, feje, különösen homloka feltűnően szürke, csillagos, bitangságba vétettek. Árverésük dec. 18-án.

Fahr Mihály és Wajand Ferenc eszébi lakosok kárára ismeretlen tettesek záratlan istállóikból egy drb közép nagyságú, h. b. lábára kese, h. j. c. S. bélyegű, 100 frt értékű, fekete kanca, egy drb közép nagyságú, 5 1/2 éves, kevés fehér szőrrel kevert fekete 100 frt értékű kanca és egy közép nagyságú, 11 éves, h. j. c. B. bélyegű pej kanca lovat, elloptak.

A bukini rétből ismeretlen tettesek Mettendorfer Péter, Popper Áron és Popper Jakab kárára 2 drb 2 éves üszöt, valamennyi jobb szarván körbe foglalva BB alatta 17. bélyeggel ellátva 260 frt értékben elloptak.

Gajdobrai nov. hó 5-én este Koringer Ferenc ottani lakos kárára ismeretlen tettesek záratlan istállójából egy 11 éves, csillagos homloka, szürke szőrrel vegyült pej kanca, 100 frt, egy 8 éves, h. b. lábán üveg vágástól származott sebhelyes, sötét pej paripa 180 frt és egy 7 éves, 7 hónap óta vemhes, hátsó lábára kese, hóka orru sötét pej kanca, 180 frt ért. lovakat elloptak.

Singer Samu jogányszai illetőségű kereskedő iparkihágási ügyben okmányvesztés 10 frt pénzbüntetésre ítéltetett, de ennek lefizetése előtt ismeretlen helyre távozott, nyomozás és feltalálása esetén tartózkodási helye, az oravicabányai szolgabírói hivattal közlendő.

Bikity községben egy 152 cm. magas, sárga kanca, 8 éves, hámos, csillagos s négy lábára kese lo gazdátlanul találtatott.

Galló Mihály dautovai lakostól egy fekete, 157 cm. magas, bélyegtelen, hátulsó két lábára kissé keszly, 5 éves, csillagos paripa: Török András dautovai lakostól, egy 141 cm. magas, szürke, balfülére jegyes, kesés orru, 15 éves paripa, Horváth Istvántól egy fekete, 7 éves, hátsó lábaira kese, csillagos 145 cm. m. paripa s végül Galló Mátyástól egy pej, 15 éves, csillagos, h. ballábára kese, első ballábára nyomorult, 156 cm. m. kanca lo vétetett el lójárlat hiányában bitangságban.

Gajdobrai mult hó 14-én egy hóka homloka körülbelül 4 éves, jegy és bélyegtelen tehén gazdátlanul találtatott. Árverése 30 nap múlva.

Kovács István Bács-Bodrogh megye Mélykút községben 1853. évben született középtermetű, hosszú arcú, sötétszürke szemű, gesztenyeszínű hajú, barnás szemöldökű, cipésségű, ruházata fekete széles karimájú kalap, barna kabát, szürke nadrág, Belcsák János cipész komáromi lakos munkaadójától, hol magát Péntes András biai illetőségűnek szinlelte, most nevezett katonakönyve visszahagyásával Schrank János cipésségű társától 4 drb 5 forintos, összesen 20 forintot bankjegyekben és egy fehér köves, arany pecsétnyomgyűrűt ellopott s megszökött. Megkerestettek a hatóságok fent jelzett nyomozni s feltalálás esetén tolong uton a komáromi kapitánysághoz küldeni.

Eisenhardt Péter kunbajai lakos utcai szobája a szomszédos udvar felől kiadatván, abból ismeretlen tettesek két tollal telt dunyhát, fehér-vörös csikos boritékka, 3 vánkost, fehér boritékka és 1 fehér lepedőt elloptak.

Irodalom.

Megjelent és beküldetett „Katholikus hitoktatás” havi folyóirat november havi füzet. Tartalma: XIII. Leo pápa az ifjúságról. — Simor János hercegprímás és a hitelmezés. — Pályadíjak. — A hitoktatók rendszeres képzésének jelentősége és szükségessége. — A hitelmezés multjából. — Levelezés Szabadkáról és Villányból. — Irodalom: Szolcsányi a kath. pap-ág irodalmi munkássága. — Karácsony ünnepe gyakorlati előadás a II. v. III. osztályban. — Részletes hitelmezési tanterv a népiskola I. oszt. számára. — Lapszemle — Vegyesek. — A sajtó nyilatkozatai és szerkesztői posta a borítékon.

Mehner Vilmos budapesti könyvkiadó előfizetési felhívást hirdet Vas Gereben munkáinak együttes kiadására. A művet dr. Váli Béla és dr. Sziklay János rendezik sajtó alá. Vas Gereben művei nyolc kötetben jelennek meg; finom papíron, tiszta nyomással, ezenkívül még gazdagon illusztrálva. Az összes művekben körülbelül négyszáz kép lesz, melyeket Gyulai László jeles művészünk eredeti felvételek alapján kiváló gondnal és izléssel rajzolt. Egy kötet 6-7 füzetből fog állni. Egy-egy füzet ára csak 25 kr. Hetenkint egy füzet fog megjelenni.

Megjelent: „Tanügyi Lapok” következő tartalommal: Leányiskolánk. II. (Befejező rész) Farkas Antalól. — Szükséges-e Szabadkán polgári iskola? — y. — Az elemi iskola olvasókönyvéről. III. Észfelesztés. (Folytatás.) Piller Györgytől. — Egy ötven éves tanító pályá megünneplése Baján. — Irodalom. — Különlélek.

Miért is élek ... ?

Miért is élek én már Istenem,
Ha vágyaimat el nem érhetem?
Miért viseljem a nehéz igát?
Nekem a pusztá lét nyugtot nem ad.

Miként mesékben balga gyermekek:
Csalóka délibábót kergetek;
Elém lebeg, játszik, enyelg velem ...
De hajh, mit ér, ha el nem érhetem?!

Engem nemes, magasztos vágy hevít:
Érzem, hogy csak szeretni élek itt ...
És szerető szívekre nem lelek:
Nem értenek meg itt az emberek!

Ha ezt határozá az ég velem,
Hogy ez legyen e földön végzetem,
Ha lángolón szeretnem nem lehet:
Igy nem kívánom én az életet!

Igy jobb lesz énnekem a föld alatt,
Assátok csak meg síri ágyamat:
Talán az nem lesz majd olyan hideg,
Mint itt a büszke emberi szívek.

Fritser Antal.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

NYILTÉR. *)

Hosszas és aggasztó betegségemből felüdülve, főbb kötelességeim egyikének ismerem: nyilvános köszönetet mondani azon mélyen tisztelt látogatóimnak (vidékiek és helybeliek), kik betegágyamál részvétökkel és vigasztalásokkal nehéz helyzetemet elviselhetőbbé tenni szívesek voltak. Fogadják mindannyian szívem legbensőbb köszönetét!

Hálám különös kifejezését fogadják kiválóan: Főt Ujhelyi Agoston plébános ur, ki nemcsak sz. hitünk utolsó vigaszszközeit volt kegyes idejekorán lelki erősítésemre meghozni, de többszöri szívélyes látogatásai alkalmával, szelid, ártatlan kedélyességével lankadozó életkedvemet is felvidámítani iparkodott; ugyintén tek. dr. Sz. Nagy Kálmán orvos ur, ki mint gyógykezelő orvosom annyira érdeklődést és buzgalmat tanusított, hogy legőszintébb elismerésem fölül, maga iránt élethossziglan tartó hálaóra kötelezett. Isten éltesse!

Németh Antal,
moholi népsik. tanító.

*) Az e rovataban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

6329. sz.
kig. 1885.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori szolgabírói járásba kebeleztetett Csonoplya községében üresedésben lévő község orvosi állomásra ezenel pályázat hirdettetik és a választás határnapjával 1886-ik évi január hó 20-ik napjának reggeli 10 órája tüzetik ki.

Ezen állomás 400 frt készpénzfizetés, 20 kr nappali, 40 kr éjjeli látogatási és 20 kr baltovizsgálati díjjal van javadalmazva.

Felhívtnak mindazok, a kik ezen állomást elnyerni óhajtnak, miszerint az 1871. évi XVIII. t. c. 74. §-a és 1876. évi XIV. t. c. 1. o. §-a értelmében, ugy nemkülönben a magyar és német nyelv bírását tanúsító okmánnyal felszerelt kérvényeiket bezárólag 1886. évi január hó 15-éig ezen szolgabíróságnál benyujtsák, mert az ezen határidő után beérkezendő folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

Zombor, 1885. évi december hó 2-án.

Poppovics Dusan,

3-1

szolgabíró.

Van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmét felhívni saját készítményű

epeszappanomra,

melynek használata által a felbőr nemcsak állandó finomságot nyer, hanem eltávolít **szeplőt, májfoltot** s mindennemű **börpattanásokat** is s így egyike a legjobb mosdó-, illetve toaletteszappanoknak. **1 darab ára 25 kr.**

Ez alkalommal felemlitem nagy kelendő ségnek örvendő

foltszappanomat,

mely mindennemű **olaj-, zsír-, tinta-, szenny-foltokat** eltávolít. Ára használati utasítással együtt **1 darabnak 20 kr.**

Kapható:

a „sz. háromsághoz“ címzett városi gyógyszerertárban.

Zombor, 1885. év december havában.

Saly Antal,

3-1

gyógyszerész.

A LEGJOBB

Szivarika-papir

A VALÓDI

LE HOUBLON

francia évszámú

CAWLEY & HENRY cégtől Párizsban

Unátsásként átvették!

EZEK A PÁPÍR

Dr. Pohl J., Dr. Ludwig H., Dr. Lippmann H.

belső egyetemi vizsgálatok után azok által

a legjobban alkalmasnak kitűnt minőségű, alkalmas tisztaságra, és mivel az az egészséges szomjúságot iradalmis

szappanokhoz hasonlóan

NOTEDOHET

500 BRILLIANT

NOTEDOHET

PAG-SEMER DE L'ÉTOILETTE

17, rue Bérard, a PARIS

Alkalmazást keres.

Egy a **virag-,** valamint a **gyümölcs-tenyésztésben** jártas kertész, nős, 29 éves, alkalmazást keres. Közelebbi értesítést ad **Goesser Vitus** városi kertész Zomborban.

Fenyőfák.

Mintegy 1000—1500 db. egészséges s erős gyökerű fenyőfa, mely itteni talajban neveltetett s így acclimatisatio folytán átültetésre nagyon alkalmas; darabja 2—2¹/₂ láb magasságig 1 frt; 3—3¹/₂ láb 1 frt 50 kr-ával számítva, -- eladó **Szemző Gyula** földbirtokosnál Zomborban.

2-2

Pályázati hirdetmény.

Bajsa község jegyzői irodájában egy 300 frt évi fizetéssel rendszeresített irnoki állomás betöltendő lévén; felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket alólirhoz minél előbb bekiüldjék.

A fenti fizetésen kívül alkalmazhatóság esetén némi mellékilletményekben is részesül az illető, a kik az adó és egyéb községi munkálatokban jártasak, előnyben részesülnek.

Bajsa, 1885. évi november hó 25-én.

Szilvassy Janos,

3-2

jegyző.

Árverési hirdetmény.

A hódcsági kir. járásbírótság f. évi 3250. polg. sz. alatt kelt végzése folytán alólírott zárgondnok részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a vaizskai uradalmi társaságnál Literáty Ödön és a kulai takarékpénztár által zár és mások által le és felülfoglalt széna, illetve összes szalmatermés kazalok- és baglyánként **f. évi december 13-ik napjának d. e. 10 órájkor Vaizskán,** az alpári pusztán a szerűskertben készpénz fizetés mellett el fog adatni.

Vevő a megvett széna- vagy szalmatermést azonnal átvenni és a vételért a hódcsági kir. járásbírósnál letétbe helyezés végett nyomban lefizetni tartozik.

Kelt Vaizskán, 1885. évi november hó 27-én.

Miháilovits Mihály,

3-1

zárgondnok.

Kereskedők figyelmébe.

Bolti állványok,

melyek a legjobb karban vannak, **jutányos áron** eladók.

Továbbá

bérbe vehető

a zombori »városháza« sarkán, a legélénkebb forgalmi helyen levő

sarokbolt.

Bővebb felvilágosítással szolgálunk

Hrabovszky és Sztrilich

fűszerkereskedők

Zomborban, a rom. kath. plébánia épületében.

Kereskedők figyelmébe.

4632. szám.
ex 1885.

Topolya mezőváros elüljáróságától.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye törvényhatóságának folyó évi október hó 8-án 879. közgy. ex 1885. szám alatt kelt felhatalmazása és a megyei nagyságos alispán urnak folyó évi november hó 12-én 2385/alisp. ex 1885. szám alatt kiadott építési engedélye alapján Topolya község jegyzői lakának újbóli felépítésére ezennel pályázat nyitattik.

Ezen, a rendes és pótköltségvetés szerint, a téglanyag betudása nélkül (melyet a község természetben szolgáltat) összesen 10003 frt 74¹/₁₀ krban felvett épület felépítése nyilvános árverés útján fog a legolcsóbban vállalkozónak kiadni.

Felhívtnak tehát pályázni szándékozók, hogy a költségvetésben felvett összegnek megfelelő 10% bánatpénzzel vagy óvadékképes papirokkal ellátva, a nyilvános árverés határnapján folyó évi december hó 27-én reggeli 9 órakor Topolyán a városháza nagytermében megjelenni iparkodjanak, a hol is a jelzett napon és órában a nyilvános verseny árverés a kerületi szolgabíró ur elnöklete alatt meg fog tartatni. Az árverés feltételei, a költségvetés és a tervrajz, Topolya mezőváros jegyzői irodájában az árverés napjára a hivatalos órákban bármikor is betekintheők.

Topolyán, 1885. november 18-án.

Radimetzky Ferenc,

jegyző.

Lőrincz József,

biró.

Zombor, 1885. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

961. szám.

1885.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbírótság 5383 számú végzése által Beimel és fia budapesti cég javára Jovanovits Arsa zombori lakos ellen 127 frt tőke, ennek 1885. év július hó 5. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 23 frt 15 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 1714 frt 21 kr-ra becsült korpa, pálinka, ecet, üres hordók és zsákokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 5753/1885. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Zomborban alperes lakásán leendő eszközzésére 1885. évi december hó 17-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1885. évi november hó 30-án.

Cservenka Lajos,

kir. bír. végrehajtó.

Árverés.

Nagyságos Latinovits Ernő borsódi szarvasmarha-állományából Borsódon **f. évi december hó 6-án** délután 2 órakor

9 darab selejtezett ökör,

14 » 3-4 éves tinó,

1 » 4 éves bika

nyilvános szóbeli árverés útján azonnali készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek fog eladatni.

Az árverés napján vasuton Bikity-Borsódra érkező vevők beszállításáról gondoskodva leendő Borsódon, 1885. évi november 21-én,

4-4

Az urad. kasznárság.

12600/85.

Árverési hirdetmény.

Az apatini kincst. uradalomhoz tartozó bogojevai koresma és gombosi révesárida, ugy az ott gyakorolt bor és pálinkaméresi jognak 1886. évi január hó 1-től 1891. évi december hó 31-ig terjedő időre évi 2900 frt hasznóbér, mint kikiáltási ár, mellett leendő bérbeadása iránt **Apatinban a m. kir. kincst. urad. ispánságnál folyó évi december hó 14-én** árverés fog tartatni. A bérlet tárgyát képezi a gombosi révesárida s az abban gyakorolt bor- és pálinkaméresi jog és a bogojevai kincst. koresma és bor és pálinkaméresi jog, valamint a gombosi vasuti állomáson levő vendéglőhöz csatolt, a vasutöltés mentén a vonalt függőlegesen átmetsző és jobbról balról 200 ölig számított távolságra elterjedő területen a most fennálló Oláh-féle koresmában gyakorolt bor- és pálinkaméresi jog. Az ugyanezen területen levő Szokoly-féle házban és ezenkívül a netalán fennálló vagy ezen túl felépítendő házakban az italméresi jog gyakorlata tiltva van, és tehát ott az Oláh-féle koresmát kivéve, más épületekben italokat kimérni senkinek sem szabad. A gombosi vasuti állomáson levő vendéglőben gyakorolt italméresi jog a bogojevai kincstári és a gombosi kincstári révesáridai bor- és pálinkaméresi jog berletéhez nem tartozik, — ez tehát külön bérlet tárgyat képez s külön van bérbe adva és a vasuti vendéglősnek a vendéglőn kívül más magánépületekben italokat kimérnie nem szabad. Árverezni szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-ának megfelelő összeget bánatpénz fejében letenni. A szóbeli árverés megkezdése előtt 50 kros bélyeggel és a kikiáltási árnak 10%-át tevő bánatpénzzel ellátott zárt irásos ajánlatok is adhatók be. Az ajánlatokban a megajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiirandó és határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri s azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti. Az árverési s szerződési feltételek az apatini kincst. urad. ispánságnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. Utóajánlatok nem fogadhatók el. Szeged, 1885. november 23. Utánnymat nem díjaztatik. **M. kir. államjósáigazgatóság.**

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint a

szegedi „**Ligeti**“ gőz-hengermalom

— melynek terményei az 1885-iki budapesti kiállításon kitüntetést nyertek —

főraktárát

Zombor és környékére átvettem, minek folytán oly kellemes helyzetbe jutottam, hogy minden versengésnek elejét vehetem

Számos megbízásokat kérve, maradjok teljes tisztelettel

Goldstein Mór,

nagy só-, liszt- és szappan-raktár, iskola-utca.

10-1

Ismet elarusitok előnyben részesülnék.